

Das Latweefchu draugs.

1841. 23 Januar.

4ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Peterburgs. Nu patt tik dabbujam sinnacht, kas aispehrn Leijas-Nowgorodes gubbermenti, Makarjewes aprinkti, dsillâ Kreemu semmê notizzis. Eet tur 13tâ Oktober paschâ nakti wehtras un leetus laikâ pa to warrenu Wolga-uppi leels pulks tauschu ar tahdu laiwu, ko muhsu mallâs nosauz par butti. Tam zeemam Bar-mihno pretti, wehisch uhdeni eedsenn laiwâ, schi sah tur sikh, un laudis brehkdami brehze: glahbjeet! glahbjeet! — Makarjewes teefas-kungs, Jakowlew wa hrdâ, tai deenâ buhdams zeemâ, dsird to saufschanu, steidsahs uppmallâ, kautgan nakris tumfscha, sturme breefmiga un leetus gahschahs kâ ar spanneem. Winnam isdohdahs no tuwakahm mahjahm zittus semneekus isdabbuht, kas ahtrumâ laternus ar deggofschahm swezzehm neimm, un winnu ar sawahm laiwahm pawadda us uppes selgu, kur pehz glahbschanas sauz. Escholle jau drihs pa wissam appalsch uhdens, tik ar mohkahm tautini wehl turrahs pee malahm. Teefas-kungs lihds ar teem semneekeem, sawu paschu dsihwibu ne behdajoh, isglahbj 32 zilwekus un winnus laimigi wedd pee mallas. — Augsti zeenigs Keisers, to dabbujis sinnacht, 16 April 1840 teefas-kungu apdahwinajis ar selta gohda-sihmi, kam tee wahrdi uskalti: "Teem, kas zilwekus glahbuschi."

Is Jelgawas. 27tâ Dezember pulksten' 6 wakkarâ rahdijahs tur augstâ gaisâ leela blahsma, kas gluschi kâ deggofcha humbe jeb lohde isfkattijahs. Gefahkumâ bija masaka, bet pa masitim auge leelaka, kamehr palikke tik leela, kâ mums mehnefs leekahs buht. Us reis sahze dohteas leijâ un tad peepeschi isgaise, kautgan trohfsni ne dsirdeja. Lihds 2 stundahm warreja scho jauku debbes-sihmi raudsiht. Buhs gan warren' augsta bijuse, jo zitti smalki padebeschi appalsch winnas aiswillkahs, un ais scheem sihme tihri isfkattijahs kâ mehnefs. Diwas juhdses taktumâ no Jelgawas us Rihges zellu laudis winnu arri irr redsejuschi, bet tur winneem isfkattijahs kâ leela swaigsne. — Woi laikam wehl zittâ mallâ scho paschu debbes-sihmi redsejuschi?

Is Wahzsemmes. Pee Disseldorfes pilfata irr pils-dahrs, kam widdû dihsis. Gan wehl 5tâ Januar bija aisfallis, bet leetus jau pahri deenu bija lihjis, un leddu neganti atmihkstinajis. Tatschu drihksstahs jauns puifis wirfsu eet, leddus saluhst un puifis eekriht uhdeni. Laudis, to redsedami, atskreij winnu glahbr, bet ne weens ne spehj winnam tuwu nahkt; jo leddus zilweku wairs ne panefs. Nabbadsinfeh jau pahri reises bija nogrimmis, un wolti puhsejees pee mihksta ledus pecturretees; un nu bes spehka no jauna sah grimt. Raug', tezzinus atnahk

jauneklis no 14 lihds 15 gaddeem, nomett swahrfu pee semmes, eelezz uhdeni, un peld turp, fur puifis grimmis. Ur weenu rohku dsikti grabbsta appakfch uhdeni, un par laimi fakers puifi un winnu atnefs mallâ, fur laudis lihgsmodamees un Deewam pateifdami, winnus fanehme. Zè nu wiffi atsinne to gohda jaunekli; bija dehls ta Wahj' generata, grabfa von der Gröben, un tik pat knaschi, kâ nahzis, tâ sawu darbu padarrijis, atkal aisfrehje.

Jauna gadda deenâ gahje Wirtemberges walsti tanni zeemâ, ko fauz Baisinen, weens jauneklis sawus raddus apmekleht, un tur ilgi spehleja ar masu behrniu, kas 2 gaddus bija wezzumâ. Spehledams beidsoht iswille no keshja pistohli, kam jau zitrâ deenâ bija gribbejis proppi ischaut, bet kas to reis palikke neschahweja. Drohschi zerredams, ka arri taggad buhs neschahweja, turreja behrni nam pistohli prett galwu, schahwe, un proppi par nelaimi schim eeschahwahs tik dsikli galwâ, ka tas jau pehz mas stundahm bija nohst.

I t a l j e n e r u s e m m e .

Dhtra dalka.

(Zahs ihfas sinas par muhsu pasauti jeb semmi 46tajs gabbals.)

Es peeminneju winnâ gabbalâ, ka schahs semmes gallâ kalni, kas pilni ar ugguni. Klausēes taggad ko wairak par tahdeem: Weens kalns schè irr, to fauz Wesuwes kalnu. Wiffur apkahrt, un fur winsch eesahkaks, un appakfchajâ puffè, jauki wihna un zitti dahrsi. Paschâ gallâ leels zaurums, kurrea dsikumumu ne warr ismehroht. Daudsreis winsch ilgu laiku meerigs, un kad winsch meerigs, tad lihds winna gallam drohschi warr kahpt; bet kad tas sawas eeschahs fahf strahdabt, tad tas breefmigi paleek, un labbi tam, kas tad tahku nohst irr Balti duhmi nahf tad no ta zauruma, kâ no fkurstena ahra, un eet stahwu gaisâ; eeschâ ruhlfchana, itt kâ pehrkons tur buhtu; semme trihs; un wifs irr isbihjees; zilweli behg no mahjahm, mescha-lohpi no mescheem ahra, un puni bailigi pa gaisu apkahrt fkraida. Zee duhmi nu paleek farkani, un jo ilgak jo wairak farkani, un pehz par ugguni, un schis ugguns stahwu lohpi augsti gaisâ eet. Sakka, ka ween reisi trihs reisi tik augsts bijis, kâ tas kalns pats, kam taf staws augstums no werstes gaxuma. Fur klah no kalna eeschahm almini un pelni gaisâ teef sweesti, un daschu reisi tik dauds pelnu, ka tahku wiffur apkahrt gaisf tumsch paleek, un semme juhdsu tahlumâ ar pelneem tohp apsegta. Ugguns apstahjaks, un nu atkal beesus duhmus reds; bet tad fahf atkal tâ pat degt. Kalna eeschâ pehrkons jo breefmigi ruhj, un gaisâ sibbeni no ugguns stabba ahra mettahs us wiffahm mallahm. Dabebbeschi paleek farkani, itt kâ buhtu pilni ar ugguni, un no kalna galla gahschahs deggofchas straumes no fehweles un zittahm iskaufchtahm kalnu=leetahm, un fscreen juhdsu tahlumâ kâ straujas uhdens straumes, un padarra leelu pohstu. Kad tahda ugguns=straume lihds juhreas nahkufi un juhra gahschahs, tad tas irr, itt kâ uhdens tur fahktu wahritees, tâ tas wilknds mettahs. — Kad tas kalns kahdu laiku tâ plohsjees, tad atkal meerigs paleek, un nu nahf laudis, kas behgufchi, atpakkak, taifa mahjas un dahrsus, un kohpi laukus, un dsihwo tur drohschi un preezigi, kamehr tad atkal nahf tahds laifs, fur ja behg. — Us weenas leelas fallas, kas pee Italie-

neru semmes pascha galla irr, un pee Italieneru semmes peederr, un fo par Siziljeneru fallu fauz, arri tahds ugguns=kalns. Schim wahrds Ctna. Schai fallai tohti filta faule; waffaras laikâ ta it karsta; bet pee scha kalna tas tâ: appaksch-puffê baggati lauki un wiyna dahrsi; drufku augstaki mesch wissapfahret; tad plifs un kails, pelni un fahrni un lahwa, — tâ fauz tohs deggofchus pluhdus, kas no ugguns kalneem semmê gahschahs, un kurri, kad tee atdseest, zeeti kâ afmins paleef, — paschâ wirspuffê kneegs, kas ne kad ne suhd; un paschâ gallâ, sneega=laufâ, tas zaurums, jeb krahters, kas weenumehr kuhp. Kad schim ugguns ahrâ nahf, tad tas tâ pat, kâ, no Wesuwa kalna runnadams, fazziju. Schis gan drihs trihs reis tik augsts, kâ tas Wesums, un appakschâ tik plats, ka rinkis apfahrt us 20 juhdschm irr. — Siziljeneru fallas seemela=puffê kahdas masas fallas. Schê weena, fo Stramboli fauz, un us schahs weens mas ugguns=kalns, kas ar weenu degg; un wehl weena, kur arri tahds kalns. Schim augschâ wairak ne kâ weens zaurums, un schê weenumehr sehwele kuhp. — Wissâ schinnî pafaules mallâ, warr fazzih, leels karstums un ugguns semmes eefschâs; jo bes ta, ka schê ugguns kalni, schê arri klajumi, kur pa plaisumeem weenumehr sehweles=duhmi, un allas kalnôs, kur tâ pat karsti uhdens=twaike ahrâ nahf. Semmes trihjeschana, kas daschu reisi breefmigu pohstu padarra, schê daudsfreis. — Arri ja peeminn, ka itt kâ Pireneas puff=fallâ, tâ arri pah wissu Italieneru semmi, un wissu wairak pah to pehdeju dallu, tahds karsts wehisch brihscham puhsch, kas zilwekus un wissus raddijumus padarra nogurufschus.

....g.

Peeluhfojeet, ka juhs apdohmigi staigajeet, ne kâ neprahtneeki, bet kâ prahtha=laudis.

Jau buhs kahdi 60 gaddi, tad saldats kahds, leels saglis, preeksch pilsehtas wahrteem Wahzsemme tikke pakahrts. Tai paschâ deenâ zittam saldatam us scho pilsehtu bij ja=et. Zeksch gahje zeeti garr karatawahm, un jau krehsta sahje mestees. Kad winsch nu to meesu redseja, kas tur kahre, tad sawâ trakumâ fauze: brahl! tu teefcham ihsts nerris bijis, ka fewi lizzees pakahrtees. Nahz' ar mannim lihds; dserfim kahdu glahsiti kohpâ! —

Zilweks nu gan bija drohsch saldats, kas ne mas ne bihjahs no nedsihwahm meefahm; tomehr tē nu notikke kahda leeta, kas to pa gallam eebaideja. — Jo tik ka tohs wahrds bij isfazzijis; klau! trohlfnis ar schschdehm, it kâ pat pakahrts zilweks nolezz no karatawahm semmê, un turklacht kahds fauze: pagaid, brahl! eefchu lihds tuhliht! —

Ja nu schim saldatam tiklai drufzin jehga ween wehl buhtu atlizzis, tad gan buhtu apdohmajis, ka pakahrts grehzineeks winna usbildefchana ne warrejis dsirdeht, neds arri tam atbildeht. Bet nu wifs bija pa gallam! Leelas bailes ween winna firdi pahrnehme. Kas sinn, tâ arri dohmaja, ka schi effoht ta strahpe par taweem nebehdneeka smeektu=wahrdeem. — Nu, lai irr, kâ buhdams — saldats breefmigi sahje ffreet, eedohmadamees, ka tee paschi trohlfni ar weenu paffak nahf. Pee pilsehtas wahrteem pahrnahzis, schis kritte pee semmes; bija

nohst us weetas. — Ne ilgi pehz winnu arri atnahf tas, kas winnam pa smeek-
feem tã bij' acbildejis. Bija katla-lahpitais ar daschadahm dseifu leetahm. Schis
pee farreatawahm bij' atpuhtees, un dsirdejis, ka saldats tã fauze, tas bija doh-
majis: luhkofschu jel, woi schis teescham tik drohsch, tã isleekahs buht!

Zihrulis un schurka.

Raug', breefmigš gais, ar wehtru, krus' un auku
Zeploštees; tee stobri, kaisiti,
Salusti guk pah' rudf' un kweeschu lauku,
Un bailes wald' pah' kluffu pafault.
Tã zihrulis us augschu weegli dohdahs,
Un libgodams tas usdseed dseefminu.
Zdsseedajis, us drumas widdu rohdahs,
Kur schurka, klah' tam, atstahj zaurumu.
Schi rahjahs tam: Woi tahdã nifnã gaisã,
Kur nelaine tã pohstis it wisseem draud',
Tu dseedi wehl?! — Rau, krusfa baddu
talfa!

Rã turpmã buhs? — Wai, mannas azzis
raub'! —
Tã zihrulis dseed prett': "Pahr semmes
waidahm
Man spahrni ness, man pazell dseefminas
Tam tuwaki, no ka mehš wiffu gaidam,
Ras katram dohd no fawas swehtibas.
Skatt', ismissis, kur faules starri rahdahs
Zaur debbescheem!" — Tã zihrul's dseedaja,
Tad augschup skreen un libgo: "Zehws, tu
gahdahs?" —
Bet schurka drebb un eeleen zaurumã.
— ul —

¶ Preekschajã lappã drikketajs missejahs, to sinu tur eelidams, ka lappai pawad-
bons. — Tik schai lappai irr pawaddons no weffela bohgena, un tam eekschã bes tahm zit-
tahm jau minnetahm sinnahm arri weina pah' Burtneeku, Matthischu un Allojes pehrnaja
bihbeles = swehtkeem, un wehl zitti perschi us ewangeliumeem.

Siina, zif naudas 22. Janwar = mehn. deenã 1841 eeksch Rihges maksaja
par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Sudr. naudã. Rb. K.	Par	Maksaja:	Sudr. naudã. Rb. K.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 80	1	pohdu (20 mahrzineem) wafku	7
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 20	—	tabafa	65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	3 75	—	sweesta	2 60
—	ausu	— 85	—	dselses	— 75
—	firnu	1 60	—	linnu, frohna	2 —
—	rupju rudsu = miltu	1 80	—	brakka	1 80
—	bihdeletu rudsu = miltu	2 50	—	kannepu	— 90
—	bihdeletu kweeschu = miltu	4 —	—	schlihtu appinu	2 —
—	meeschu = putraimu	1 90	—	neshlihtu jeb prezzes appinu	1 —
—	eefala	1 20	—	muzzu filku, eglu muzzã	8 —
—	linnu = sehklas	2 50	—	lasdu muzzã	8 50
—	kannepu = sehklas	1 60	—	smalfas fahls	4 25
1	wesumu feena, 30 pohbus smaggu	3 —	—	rupjas baltas fahls	4 50
barrotu	wehreschu gaku, pa pohdu	1 —	—	wah' brandwihna, puffedegga	7 50
			—	diwdegga	10 —

Brihw drikkht. No Widssemes General-gubernementes pusses:
Dr. C. E. Napieršky.

Latweefchu drauga

p a w a d d o n s

pee № 3 un 4.

16 un 23 Janwar 1841.

J a u n a s f i n n a s.

Is Peterburgs. Muhsu gubbermenti, Schliffelburges aprinkti, atrohdahs zeems, wahrda Sifterbek; tur krohnam leels schaujamu rikku fabrikfis, pee ka lihds 200 zilweki strahda, kam Luttera tizziba. Augsti zeenigs Keisers schehligâ prahtâ scheem laudim lizzis basnizu usbuweht, kas lihds 13,000 rublus maksfa un us kalna pee pascha leelzetta lohti smukka isfattaahs. Krohnis arri dohs mahzitajam lohni. Sesta Dezember, Keisera wahreda deenâ, schi jauna basniza ar leelu gohdu tikke eefwehtta un tauschu tik leels pulks bija fanahzis, ka winneem eeksch basnizas ruhmes truhke. — Lai Deews atmakfa mihtam Keiseram, ka tik mihtligi arri preeksch muhsu tizzibas laudim un winnu deewa kalposchanas gahda! 54.

Is Londones. No wiffahm tahm beedribahm, kas darbojahs lautineem paganu semmês kristigu tizzibu likt eemahzigt, zitta ne weena taggad tik leela un baggata, kâ Londones missionahen beedriba. Appaksch winnas strahdaja pehrnaja gaddâ paganahs 670 mahzitaji, no kurreem 218 bija, kas no Ciropias turp aistelleti, un 452, kas jau no to paschu semju eedsihwotajeem islassiti. Tanni 1833schâ gaddâ tikween atraddahs 114 mahzitaji, kas aissuhititi, un 243, kas tur patt dsimmuschî. Tad nu tannis mallâs pa 7 gaddeem mahzitaju flaitls ohtru reis tik leels palizzis. 54.

S i n n a s

ar ewangeliuma mahzeschanu eet paganu semmê.

Râ ar to eet tannis semmês ap widduweju juhru.

(Weidsama dalka.)

Somehr arri zaur tahm missionehm eeksch Mas=Uhsias irr zitti dahrgi augti tam Rungam eenahkuschî. Va dischu puffi tee nu gan preeksch zilweku azzim paslehpjahs. Un kâ sawâ laikâ Elias tas praweets dohmaja weens pats allizzis, un tas Rungs winnam warreja fazzigt, ka wehl 7000 ne effoht zellus preeksch Baala lohziijuschî (1 gr. no teem Ehnineem, 19tâ nob.): — tâ dasch atmohdees Deewa behrens no Juhdeem, Turkeem un kristiteem tur warr mist, ne weenam ne sinnoht, un pastarâ deenâ winnu tikka pasihis. Schi zerriba mums nahk, kad schahdus gaddijumus dsirscham:

Nu jau kahdi gaddi irr, kamehr Tattaru zeemâ, kur Baseles missionari pa laikam mahziijuschî, weens Muamedaneris no augstas kahrtas nomirre. Raddi, kâ jau zeeni darriht, ap winna mirschanas gultu stahjahs, un likke lai mirrejs sawu tizzibu isteiz, un ar to usnemm fwehtibas zellu. Ar flannu balst schis nu fazzija: »weens weenigs Deews irr, un Jesus winna praweets!« Wiffi sabihjahs, un dohmaja, ka winsch mul doht. Luhdse winnu ar affarahm, lai jelle tohs ihstus tizzibas wahrdus fakkoht, ka winnu

zilts preefsch zitteem ne paleek par apsmeecli un par kaunu. Bet wüsch wehl weenreis itt skaidri tä fazzija, kä pivms, un tahdus wahrduß us teem runnaja: »es gribbu us scho tize zibu mirt, jo es jau fenn esmu pasinnis, kä eeksch Jesus ween irr ta paglabbschana. Juhs effat wainigi, kad es ne esmu jo laikam sawu tizzibu apleezinajis, bet es wehlu lai wissa pafaule to turr, un es nu ne warru wairs to shept, lai jums par to nahk schis jeb tas!« — Tä fazzidams wüsch aismigge.

Wehl arri preeks buhs, scho stahsti lassoh. Buhs kahdi 10 gaddi, kamehr kahds Calenderis Schiras pilssehta eeksch Persijas us wakkarinu tappe luhgts. No teem zitteem weeseem wisswairak weens, Muameds Rakem wahrda, us wiannu klaußjahs, ihpaschi kad no tizzibas buhschanahm runnaja. Schis Calenderis nu pats tä stahsta: »es weenreis kä ne kä par neeku runnaju; tad schis wihrs man tä brihnodamees, un kä ap behdinahs azzis kattija, kä es sawa firdi fahisjohs, un dohmaju, woi wüsch to darrija man grehku pahrmesdams. Es nu lohri gribbeju dabbuht sinnaht, kas tas tahds bija. Apwajajis es klaußjohs, kä tas bija augsti mahzihts un zeenihhts wihrs. Wüsch effoh Mullah jeb Muamedaneru preesteru ammatä mahzihts tappis, bet to ne kad usnehmis; tä man stahstija, un wehl teize, kä wüsch kluffi preefsch sew ween dsihwojoht, un tikkal retti nahfoht sawus labbus pasihstamus apmekleht. Us to maltiti wüsch ta labbad ween nahzis, kad dsirdejis, kä tur weenu Calenderi redsefoht. Nu es wehl wairak kahro johs ar wiannu eepasihtees, un pehz pahru deenahm gahju wiannu apmekleht. Wüsch atrad dahs Calenderu dseefmas lassidams. Es ar wiannu runnaju, un redseju, kä wiannam bija gaisch prahts. Beidsoh es gribbeju isdabbuht, fo jelle wüsch pahr tizzibas buhschanu dohmaja. Es praffiju: »juhs effat no Mullah (preesteru) kahrtas?« Wüsch atbildeja: »ne, man gan tai ammatä mahzija, bet es ne kad ne esmu gribbejis par preesteri eet.« Nu es teizu, kä effoht grehta leeta, to Koranu saprast, turprettim muhsu swehti Deewa raksti effoh paschi ar sewi saprohtami. Wüsch ne fo ne atteize, un es wehl flaweju to kristigas mahzibas pamattu. Da laikam arri fazziju, kä dauds zilweku par sawu tizzibu ne fo ne istaisoh, bet tas effoh slikti darrihhts. Nu wüsch praffija: »woi tad juhs arri no teefas par sawu tizzibu fo istaisat?« — Es atbildeju: »Deewa wahrds, es to augsti turru!« — Wüsch fazzija: »tad juhs wiannureis gan tä runnajat Muamedanereem pehz muttes?« — Es wainigs apsinnajohs, un sawu grehku ne leedsu, un swehti apstiprinaju, kä es sawu tizzibu augsti turru. — Nu wüsch fazzija: „tas man irr preeks dsirdeht.“ — Bet nu es wiannam fahzu praffiht: „woi tad juhs no teefas eeksch Muamedu tizzat?“ — Wiannam tä kä nobihles waigä nahze, un pehz wüsch itt kluffam fazzija, kä ne. „Woi juhs prahtä schaubaites, jeb ne fo ne tizzat?“ — „„Teescham ne!““ — „Nu, kahda tizziba tad jums irr, woi kristiga buhs?“ — Wüsch atbildeja: „pateefi es eeksch Jesu Kristu tizzu, un jums to ne leedsu. Zitti to ne sinn, bet man wehl pahris draugu, tee ar man nim weenä prahtä.“ — Un nu wüsch man stahstija, ar fo wüsch bija tizzigs palizzis:

1811tä gaddä weens Calenderis us scho pilssehtu nahze (tas prohti irr nelaika missionars Martihns bijis), tas sché to ewangeliumu tik drohschi fluddinaja, kä muhs scham ne bijam dsirdejuschi. Preesteri wiannu apsmehje, un laudis wiannu neewaja. Arri es toreis Kristus tizzigus eenihdu, un pee wianna gahju, gribbedams wiannu pahrsmeet. Bet jo es wiannu apmekleju, jo man wiannu wajadseja zeenä turreht. Kad prettineeki wiannam bahrgi usstahje, wüsch palikke lehnä prahtä, un kad tee wiltigi gudrojahs, wüsch itt

rahmi un flaidri parahdija to wiltu. Tadeht man prahtâ nahje, ka geldehs to eeklaustees, fo winsch fazzija, un apdohmaht, kas tas irr, un tahs grahmatinas mahzitees, fo winsch dewe. Nu es atsinnu, ka tam Kristus zihnitajam bija taifniba, bet man bija kauns un bail to fazzijt, un es wairs pee wiinna ne gahju. Tikkai us to brihdi, kad winsch pa wif, sam prohjam gahje, es wehl weenu reisi wiinnu apmekleju, un tobrihd es itt flaidri pahrlleezinajohs. Winsch man weenu grahmatu eedewe, to es no ta laika ar weenu esinu pee few klastu turrejis, un ar preeku lassijis.« — Schohs wahrduhs stahstoht, Rakems tam Galenderim jaunu testamenti rahdija, Perseru wallodâ drikketu, un preekschâ Martihns pats bija ar sawu rohku schohs wahrduhs eerakstijis: »preeks irr debbesis pahrlweenu grehziineeku, kas no grehkeem atgreeschahs.« — Martihns weenu paschu gaddu bija Persija mittis, un pahru mehneschu pehz tam, winsch wehl zaur Muamedaneru semmehm reisedams, no Deewa sawahks tappe, un schahdu engelu preeku lihds bauda.

Tad nu, mihti lassitaji, mums tatschu no tahm ispohtitahm semmehm ap widduweju juhru schkirrotees, ta preezas gaiba paleek, ka tas ewangeliums arridsan tur sawus auglus nefs. Bet lai to par mahzibu nemmam, fo schoreis dsirdejam, ka mums us debbes »sim aizinateem, buhs atjehgt un zeena turreht to dahrgu ewangeliumu, lai mehns ne tohpam tahda sohda wainigi, kas tur irr pahrnahjis.

Lai nu luhdsamees:

Mihltais debbesu Teuhs! mehns tew pateizam, ka tu mums schodeen effi dauds unwas dewis, ka ar tawu walstibu irr gahjis. Mums tawas teefas irr kluffâ prahtâ jazeent, jo tahs mums flaidri rahda, ka tu effi tas stiprais Deews, kas ne leekahs apsmeeetes. Mehns luhdsam, nogrees no mums tahdas sohdbibas, jo mehns jau fenn effam tahs nopelni jufchi ar sawu kuhtru un glehwiu prahtu, un ar sawu grehku pulku, fo tihfschi darrijufchi. Wairo pee mums to pulzinu, kas tewi garrâ un pateesibâ peeluhds, un zeetees wiinnu deht ar to kristigu draudsi, kas tâ irr nogreesufees, un ne suhti tai sawu sohdu. Upscheshlojees arridsan pahrlmuhsu nabbaga brahleem, kas no paganeem apspeesti, ar sawu kristigu dsihwi wahrgst, un aklî palikkufchi to ne eerauga, ka wiinni irr samaitajufchees. Zif ilgi, ak Rungs! gribbi tu tad muhschigi dusmotees, un buhs tawai bahrsibaî ka uggunim degt? Scheshlo arridsan scheshlodams wiinnu speedejus, un fagrausi wiinnu amini firdis. No gruhti winneem to augstu galwu, ar fo paschi eeteepufchees, un lai wiinni pihschtds nolohzidamees, pateesi atgreeschahs, un scheshlastibu un peedohschanu mekle par to negantu spaidishanu, ar fo wiinni tawus swehtus spaida. Teem meera wehstneefcheem, kas us scho diwakahrtigu tuknesi tohp raidihiti, dohd drohschibu un stipru prahtu, un lai wiinni ka klints kalni stahw wehtrahm ruhzoht. Lai wiinni ne nogurst, kristiga prahtâ pehz swehtibu dsihtees tannis weetâs, kur zilweki wiffai irr Deewu aismirufufchi. Atspirdini winneem iddeenâs to garru ar jaunu spehku, ka wiinnu wahrbi eeksch firdim eekschâ tohp, un tahs winneem wairs ne leedsahs. Usluhko ihpaschi tahs apbehdinatas dwehseles, kas tew fleppenibâ kalpo, un ar leelahm bailehm kluffâ firdi sawu tizzibu glabba. Peedohd winneem Jesus affinu deht, kad wiinni tâ preeksch zilwekeem baidsahs, un ne mekle pee winneem to wainu, kad wiinni ne drihkst tawu wahrdu flaidri apleezinaht, jeb kad wiinni to Deewam scheshl eeksch mohkahm alsleeds. Atwerri winneem jellu, ka firdi atweeglinati, wiinni sawu tizzibu warr par preeku turreht, un isnihzini prettineeku padohmus, kas tawu

pulzinu griibb ispoßstibt. Deews wiffas apschefloschanas! lai jelle wiffas tautas wirs wiffas semmes tewi dabbu pasibt, un lai tawu laipnigu taisnibu un schehlastibu atrohn, fo tu eeksch Kristus Jesus mums effi parahdijis. Mehs wirnu kã sawu Kungu un Pefstijaju augsti teizam. Amen.

25.

* S i n n a a

Mattibschu, ^{par}Allojes un ^{turreti}Burtneeku bihbeles-beedribas swehtkeem,

tanni pagahjuschá 27tã Oktober 1840, jeb 20tã swehtdeenã pehz waffaras-swehtku atswehtes. *)

Schee swehtki schoreif, tanni peeminnetã swehtdeenã, tiffe turreti Burtneeku basnizã. Wezzais Deewa nams, gohdigi peefohpts, un no eekschenes ar sakumianeem puschkohts, kã weena mihtodama mahte fagaibija sawus behrnus un zittus mihtus draugus un draudsenes, kas nahburgõs, un fanahze arri agri no rihta labba un ittin pilniga dalka. Kad wiffa draudse to 509tu dseefnu Widsemmes dseefm. grahmata nõdseedaja, tad Burtneeku mahzitais altara preekschá to Deewa kalposchanu eefahze, kã swehta ammata-grahmata usrahda. Swehtdeenã lekziona weetã, lassija preekschá to 35tu nobalku ta praweescha Esaijasa. Deewam itt no sirds pateize, ka winsch muhsu darboschanu lihds schim tik laipnigi usluhkojis, tahs sirdis tik preezigi skubbinajis us mihtlestibas-dahwanahm, karsti luhgdams: lai schi mihtlestiba arri no eekschenes pastrahdajohr garrigu sirds labbumu, fewischki par to, ka tahs sirdis, tik labb pee deweseem kã pee nehmejeem, jo deenas jo spirgtas paliktu eeksch wiffa, kas pateefigs, kas gohdigs, kas taisns, kas schelists, kas mihtligns, un kam labba flawa (Wihl. 4, 8); tã ka tee ganni, kas te strahdajohr, lihds ar saweem gannameem pulkeem, jo deenas jo swehti tiktu »ustaisiti us to pamattu to swehtu Apustuku, kurrea stuhra-akmins irr Kristus. (Ewes. 2, 20). Kungs,

Lai tew teiz, kam ween irr mehle,

Un mums lai augstu laimi wehle,

Mums, kas ar tew fadraudseti!

Lumsiba nu pagahjusi,

Mums deenas-gaisma ataufusi;

Mehs, kashu-drehbës apgehrbti,

Tew pakka staisgasm,

No sirds tew mihtlofim,

Osianna!

Mehs lihgsfmojam

Un apsohlan

Tew klausibt, muhsu kehnikam.

(Widsemmes dseefm. grahmata, treschais peeliffums Nr. 793, persch. 3.)

*) Schabs sinnas rakkittais luhdsahs, lai Mattibschu un Allojes zeenigi mahzitaji, lihds ar zeenigu jaunaku Rujenes draudses mahzitaju ne nemmoht par launu, ka schi sinna, taisnu aiskaweschanu dehl, tik wehli teef dohta. Rakkittajam pascham schi aiskaweschana teescham arri ne bija par patischanu, kad fewischki naw leedsams, ka pats muhsu mihtais Latweeschu draugs, ar saweem jaukeem schi gadda peelikkumeem, dauds fo walihdseja, ka mihtlestibas-dahwanas tik gohdigi un pilnigi schoreif fanahze Burtneekõs. Jo kad tee waligt, un tee preekschneeki no bracht draudsiabas luhdsahs, lai teem dohdohr faut kahdas jaukas sinnas par Deewa walibas notiffumeem, fewischki par swehtu rakkittawairoshanu zaur bihbeles-beedribahm, fo warretu teem laudim preekschá lassibt par pastubbinaschanu, tad rakkittais schahs sinnas teem eedewe to peelikkumu, kas peederrahs pee 1 un 2 Nr. ta gadda Latweeschu drauga, un kam irr tas wirsraffis: »Zit spehzi ir Deewa wahrbi ir pagaru semmes.« Tik fo waligt un preekschneeki pagahjus lassija preekschá, redsi, kã mohdinajahs tahs sirdis, kã kussejahs tee mihtlestibas-graudini, ittin kã bittites, kas preefa-meddu sanesse kohpã, ne ween no Burtneeku draudses behrneem, bet arri no zittas draudses, ir pats weens Kreewu-tizzigs wihrs ne griibbeja atrantees, un peeneffe sawu dahwananu. Schi leeta gan arri apleezina, ka ir muhsu staryã dauds to preezigu dwehseku, kas ar Esaijaju preezigi salka: »Kungs, us tawu peeminneschanu stahw muhsu dwehseles eekahroshana.« (Esaijas 26, 8.)

Kad schi luhggschana bija beigta, tad Kõhlmeisteris ar saweem Kõhlas behrneem un zitteem kahdu dseefminu us 4 balsim dseedaja, un pehz tam wiffa draudse to 502 dseefmu Wids. dseefm. grahmata, no 1-3scham perscham. Tad Allojes draudses mahzitais us Kanzeli kahpe, Latweeschu spreddiki fazzidams par teem wahrdeem, fo useetam eeksch teem darbeem to swehtu Apustulur 2tra nod. no 38ta lihds 47tam perscham, un fur teek stahsticht, zil brihnischligi, tubliht pehz swehta Garra isleeschanas, Pehteram, zaur pirmu ewangeliuma spreddiki, irr isdeweess, trihs tubkstoschas dwehseles pee Kristu atgreest.

Schinni notikkumã, ta fazzija Allojes mahzitais, ne ween Kaidri warroht redseht, ewangeliuma pirmu swehtibu, bet arridsan pateesi mahzitees atsiht, zil brihnischligi tas Wissuaugstakais arri wiffmasaku leetu paspehjoht swehticht, kahda preezigã pawairofchanã, un augstã zilweku aplaimofchanã uswest, kahda pee Deewa draudses redsama, ka winnas masais sinnepa graudinsch par tahdu leelu, kupleinu kohku effoht usaudsis, ta ka tas wahrds Kristus taggad tas wahrds effoht, kurra preekschã wisseem zilwekeem, un neis-ffaitamu semju eedshwotajeem sawi zelli jalohka, un ka tai pirmai masai drauditei dauds nahkofschahm draudsehm bij japaleek par sehllu, kurru swehtais sehjeis irr Kristus. — Bet Pehteram muhscham ta ne buhtu isdeweess, kad tas wahrds, fo winsch is sawas wahjas un grehzigas zilwekamuttes islaide, ne buhtu Deewa wahrds bijis; kad tas pahr warrejams spehks, kas schinni wahrda rohahs, ne buhtu Deewa wahrds bijis; no Kristus, un no winna swehta ewangeliuma, un no ta garriga spehka, kas wiffur eeksch Deewa wahrdeem. Un lihds ka schis garrigs Deewa wahrdu spehks to pasauli effoht raddijis, un wehl usturoht, lihds winsch arri to Deewa draudsi effoht eestahdijis, un to usturoht, no wiffas nihkschanas un wahrgofschanas schehligi un spehzigi fargadams. To ikweenam wahrdam, kas no Deewa muttes iseetoht, effoht spehks tahs dshwibas, kas dshwu zilweku pasaroght, mirrowu usmohdinajoht, un schis spehks effoht garrigs spehks, dwehselei par labbu.

Kã schis garrigs Deewa wahrdu spehks sawu darbu pastrahdajohht pee zilweku prahta un firds, no ta mehsh dauds ne warroht praht, ta effoht weena no tahm dshlakahm mums ne-isdibbinajamahm leetahm; tik patt brihnischliga ka tahs redsamahs brihnumasishmes, fo Pestitajs, azzim redsoht, lauschu preekschã effoht darrijis.

Bet kad schis garrigs Deewa wahrdu spehks arri zaur paschu wahju un grehzigu zilweku tik brihnischligas leetas paspehjoht darricht, tad tas Kaidri apleezinajoht, ka tas zilweks ne ween effoht augstaks us wisseem zitteem raddijumeem, bet ka schehligs Deews to zilweku fewim lihdsigu effoht raddijis. To tas effoht tas Deewa gihinis eeksch zilweka, ka winsch prahtaleetas, swehtas, garrigas leetas warroht eedohmatees, un sawas dohmas wahrdds fanemt, un ta no sawas puffes atkal isdoht. Bet jebfchu Deews sawu raddijumu, prohti, to zilweku, ar tahdu garrigu spehku tik baggati effoht isleetajis, un tik augsti pagohdinajis, ta ka ne weens Deewa wahrds masaks ne teekoht tabeht, ka tas zaur zilweka mutti eetoht, un mehsh ne retti Deewa wahrds peenemmoht ka zilweku wahrds, tafschu tas raddijums ne kad ne warroht pahzeltees pahr sawu radditaju. To ir schis garrigs spehks ta zilweka effoht schehliga Deewa dahwana; un arri tavehz, ka schis spehzigs radditais un swehtais runnatais pats to firdi, kurrai to wahrdu buhs usnemt, ta sinnoht fa-taisicht par peenahkamu weetu, ka tam wahrdam tur buhs ee-eet ka sawã paschã dshwã, un to darricht, fo winsch grubb. Kã tas noteekoht, to zilweks ne warroht fazzicht, lihds ka arridsan, ka schis woi tas gabbals to swehtu Deewa wahrdu, fo lassam, muhsu prahtu

un firdi tã zillajoht, ka mums jafakka: weens Deewa spehks mums pee firds eetoh muhs mahzidams, labbodams, usfkubbinadams, eepreezinadams un apmeerinadams. Bet tas noteekoht zaur to, ka ikweenam Deewa wahrdam tahds neisfakkoht leels un swehts spehks effoht klaht, ka, kad mehs to fawemmoht ar fawu garru un labbis prahtis, tahdam labbumam waijagoht pee mums nahkt. Do »kas irr peedfimmis no garru, tas irr gars« (Zahn. 3, 6), ka tas Kungs Mikademufam effoht fazzijis, kad tas pee wiina nahze gudribu par atdfimschanu mekleht.

Zaur scho neisfakkoht leelu un swehtu Deewa wahrdu spehku arridsan Pehteram weenigi ween tik weizigi effoht isdeweens, tahs zeetas firdis tik brihnischkigi pakustinah, »ka tee tappe kristiti, un ka tannu deena tappe peeliktas pee trihs tuhkstoschahm dwehselehm.« (Apust. darb. 2, 41.)

Un wiffur, fur scha wahrda garrigs spehks ee:etoh eeksch zilweku firdim, tur tahs firdis arridsan wiffa preeka pilnas paleekoht eeksch swehta Barra. — Swehts Pahwils, kas us wiffeem zitteem Apustuteem wairak bija strahdajis, ne fewim, bet tam Kungam un ta Kunga garram to gohdu dohdoht, fazzidams: »Manna walloda un manna fluddinaschana ne bija eeksch mihssteem zilwezigas gudribas wahrdeem, bet eeksch parahdischanas ta garru un ta spehka.« (1 Kor. 2, 4) »Es jums dohshu mutti un gudribu, kam ne warrehs pretti runnaht, neds pretti stahweht wiffi, kas zellahs prett jums« (Luhk. 21, 15), effoht pats tas Kungs teem peetizigeem fawejeem apfohlijis, un schahs apfohlichanas spehks ne ween tik brihnischkigi effoht apleezinajees Apustutu laikds, bet wiffds pehznahkamds laikds, wiffur un bes mitteschanas tur, fur swehti Deewa raksti zilweku rohkäs, fur swehta Deewawahrdu mahziba eeksch wiffas flaidribas un pateefibas teekoht mahzita, un pee firds nemta. — Ka dsihwojam, ta apleezinaja Allojes mahzitais, ka dsihwojam, ka tizziba dsihwojam, ka brahtu draudse dsihwojam, un brahtu prahtu zits us zittu turram, ka scho prahtu par peenahkamu turram, tas irr labbums, kas mums nahkt zaur Deewawahrdu, un zaur to garru wiina muttes, zaur kurru tas debbesi un wiffu wiinas spehku irr raddijis. Un ka mehs scho labbumu pilnigi dabbutu un paturretu, tapehz »tas wahrds, kas eefahkumã bija pee Deewa, tappe meesa, un muhsu starpã dsihwoja.« (Zahn. 1, 2. 14.) Pehz tam tikke usrahdihts, kahds leels dsihwibas un firds:ruhks tur parahdotohs, fur neds swehti Deewa raksti, neds wiinu schlihta un flaidra fluddinaschana teekoht eezeniti un pee firds nemti; bet te pretti, kahds augsti teizams, preezigs un swehtibas pilns labbums aisweenu falkajoht un spehzigã auglibã nahkoht tur, fur swehtu Deewawahrdu gaischums aisdsennoht to tumfibu, un ikweens no firds fakkoht: »Kungs, pee ka mehs eefim? Fewim irr wahrdi tahs muhschigas dsihwibas! (Zahn. 6, 68.)

Un pee scheem wahrdeem tahs dwehseles peewest, mehs ne ween fluddinajoht to swehtu un faldu Jesus:wangeliumu, bet gahdajoht arridsan tikkuschi, ka schee wahrdi nahktu rohkäs teem, kam truhkst, ka teem garrã neredfigeem tahs azzis tiktu atdarritas, teem firdswahjeem un fehrdigeem tahs wahjis tiktu dseedinatas, teem nemihligeem un netaisneem tahs firdis tiktu fasilbinatas, ka ta draudse paliktu wessela un faweenota tannu grunni, kurrã tas Kungs to effoht ustaifijis.

Un beidsoht tikke karsti luhgts: lai ta Kunga dsihwibas wahrdi mums wiffeem paleekoht swehti un dahrgi, neapnikkuschi gahdajoht, ka mehs zaur scho wahrdu garrigu spehku

tiftu pafargati no pafaulés un no wínnas kunga, tá fá no fawas pafchas firdsnegantibas un blehdibas, bet ar to Kungu jo deenas jo zeeti fadraudsinadamees, gallá pafpehtum faz: zih: Kungs, tu fawós muhschigós dshwofklos muhs usnemfi! Amen. (Lukf. 16, 9.)

Schim fpreddikam beidsoht, ap pafchu laiku, kad draudse to 511 dseefmu Wíbf. dseefm. grahm. dseedaja, jaunakais Nujenes draudses mahzitais, altara preekschá behr nus nokristija. Jo eelsch Burtneeku draudses tas fwehts eeraddums, fá, ja ne wiffai auksts laiks, tee behrni tuhliht pehz fpreddika, altara preekschá un wiffai draudsei rez dsoht un dseedajoh, teek nokristiti.

Jaw no pafcha rihra us altari bija liktas 30 jauntestamenta grahmatas jeb puff bihbeles, no Rihgas bihbeles-beedribas Burtneeku draudsei no mihlestibas dahwinatas. Burtneeku draudses mahzitais altara preekschá fawu draudsi us pateizibu par tahdu mihlestibu usfaukdams, tahs grahmatas draudses pehrmindereem eedewe, lai schee eedohu tahm mahjahm, kurreu wahrdi katrá grahmata bija eerakstiti, un lai katrai mahjai paleekoht par pastahwigu mahjas-mantu, kas no weena faimeneeka us ohtru pastahwoht pee tahs mahjas, un lai neffoh labbus un derrigus firds un dshwibas-augtus.

Kad Deewa kalposchana bija beigta, tad Mattihschu draudses mahzitais no kanzeles sinnas dewe par bihbeles-beedribahm, stahstidams, kahdá wihse Kreewós, Wíbfsemmé, Kursemmé un Zggauu-semmé bihbeles-beedribas effoh zehluschees; un kad to eezelshanas laiku falihdsinaja ar to laiku, kurrá taggad dshwojam, tad gan preezigi parahdijahs, kahda fwehtiba zaur bihbeles-beedribahm effoh usgahjusi, fewischki té muhsu puffé. Jo kad té, bihbeles-beedribahm sahkoht, 400,000 mahjas tikke atrastas, kas pawiffam tukshas bija no fwehteem raksteem, tad ap to laiku, kamehr schis fwehts darbs pastahwoht, 20,000 Latweeschu mahjas ween atleekoht, kurráhm fwehti raksti wehl peetrufkoht. Warroht gan zerreht, fá schis leelais truhkums, ar Deewa paligu, tikschoh aisdshits zaur to, fá ne ween taggad ta arshschana effoh, fá bes fwehtahm grahmatahm gan pareisi ne warroht istikt, bet fá arridsan taggad no gaddu gabdeem jaunás draudses peenahkoht klah, kas bihbeles-beedribas zelloht. Schinni falihdsinafchaná arri tikke parahdihits, kahdá leelá garrigá baddá un dwehseles truhkumá tai laiká, pirms bihbeles-beedribas tikke eezeltas, tee laudis bija, un fá schis leelais bads un truhkums zaur bihbeles-beedribahm tikke aisdshits.

Winná reisé, kad fawus bihbeles fwehtkus fwehtijam Mattihschós, sinnas tappe dohtas no Latweeschu bihbeles-beedribahm, un zik weizigi winnu darbs eetoht; schoreif tahdas sinnas tikke dohtas par 16 bihbeles-beedribahm pee Zggauu nahburgeem, kas peederr pee Wíbfsemmes, un kurreu bihbeles-beedribas stahw appaksch Lehrpates bihbeles-beedribu. Té arri daschas jaukas sinnas preezigi leezinaja, zik gauschi arri muhsu Zggauu tizzibas-brahli un mahfas stahwoht us fwehteem Deewawahrdeem un raksteem.

Par weenu fawadu, un no Mattihschu mahzitaja uestiktu augli, kas taggad effoh usaudsis muhsu starpá ne ween zaur muhsu ihpafchigu bihbeles-beedribu, wínnas fwehtu rakstu pawairofchanu, bet arridsan zaur prahtigafu fwehtu rakstu lassifchanu, gan arri warroht turreht scho leetu, fá daschi gohdigi no muhsu draudschu peederrigeem Mattihschu mahzitaju effoh luhgufchi, woi ne warroht tahdas grahmatas apgahdabt, kas dohdohit skaidraku faprafchanu par fwehteem Deewa raksteem? Jo schi leeta taggad gan effoh ta leelaka waijadiba, tá fá arridsan, fá tee laudis skaidraki tiftu pamahziti par Deewawalstibas notikkumeem, fewischki fá tas darbs to missionaeru starp paganeem teekoht strah-

dahts. Rakstitajam schahs sinnas par muhsu scha gadda bihbeles, fwehtkeem nahze te prahâ, ka mums jaw effoht weens labs Latweefchu draugs, kas jaw no sewis, un wiff, wairak ar sawu pawaddoni par scho lauschu garrigu kabroschanu tikfuschî gabdajoh. Lai laudis scho wairak meflejoh un pirkoht, tad pilnigi dabbuschoh, fo wehlejoh.

Beidsoht usskubbinaja zeenigs Mattihschu mahzitais fewischki tohs wezzakus, lai scheem sawu behnu dwehseles labklahschana zeetaki stahwoht pee firds, ne ka winnu laiziga pahrtikschana, gohdigi par to gabdajoh, ka katram no winnu behrneem buhtu rohka ta fwehta gramata, kas, lihds ar Kristu, usbsennoht us Deewa walstibu un us winna taif, nibu, tad no debbes; Zehwa teem arri tikfchoht dohtas tahs laizigas wajadhibas, ka winsch pats to effoht fohljis zaur sawu mihtu Dehlu; lai ne weens, kas dohdoht miht, lestibas dahwanas, to ne darroht zilweku teikschanas deht, bet kluffa prahâ, preeksch Deewa ween, jo winsch ween luhkojoh us to firdi un prahtu. Zaur to ween nahsoht tahm dahwanahm ta ihstena fwehtiba no ta, kas wiffds laikds, no muhschibas us muhschibu effoht teizams eeksch Jesus Kristus. Nu fazzija mahzitais wehl weenu perschu preekschâ, fo wiffa draudse ar skannigu balsi dseebaja, dseebadama:

Mu manna firds scho shehlastibu,	Uk! lai ta debbesmahziba
Kas Deewa wahrds fohlita,	Man walda, famehr dsihwoju,
Sanems ar wiffu pateizibu;	Man preezina, kad nomirstu.

(Widf. dseesm. gramata zsha dseesma, 4tais persch.)

Kad Latweefchu Deewa wahrdi bija nobeigti, tad arri Wahzeefchu Deewa wahrdi tappe noturreti. Jaunakais Rujenes draudses mahzitais to Wahzeefchu spreddiki fazzija. Mattihschu mahzitais sinnu dewe par wiffahm zittahm bihbeles-beedribas leetahm, Mahrtina Luttera darbu pareisi un zeenigi usteikdams.

Wakkars jaw usnahze, kad wehl bijar basniza. Bet jo jaukali atspihbeja altaris ar sawahm degdamahm fwezzehm, ar sawu ispuschokochanu. Uk, Kungs Jesu! kaut jel muhsu firdis, zaur to garrigu gaischumu sawu mihtu wahrdu, tewim un mums poliktu par fwehtu altari! — schi bija ta kluffa firds luhgchana un nopuschana, ar fo rakstitais schahs sinnas pateizigi schlihras no mihta Deewa-namma. 52.

P e r f e h i n i

us teem fwehtem ewangeliumeem,
pahre kurreem Ribges basnizas-teesa schinnis gaddos sawas walts mahzitajeem irr uswehlejuse
spreddikus fazzibt.

Ztra fwehtdeena pehz atspihdeschanas deenas: Luhl. 3, 10-18.

jeb ta:

Gan Jahnis kristija ar uhdeni un sinnu;	»Tas Kungs ar wehtski jaw tihri sawu klohi:
Bet kas pee Jesus eet, tas eedabbuhs zaur	Winsch launeem sohdu spreesch, winsch labbeem
winnu	dohs to lohni.«

Za garra kristibu ar fwehtu ugguni,	Lai winna kristiba ar ugguni un garru
Kas muhs atdseebina, kas isglahbj muhschigi.	Man pilditu, ka tam pareisi kalpoh warru.

Zschâ fwehtdeena pehz atspihdeschanas deenas: Matt. 3, 13-17.

jeb ta:

»Schis irr mans mihtals Dehts, pee ka man labs	Tas Deewa fwehtais gars us Jesu nolaischahs,
prahis irr.	Kas, kristischanas pehz, pee Jahna peetiabjabs.
Tas juhs no nahwes raus, tas dschwibu peeschirr.	Es pee tew stahschohs arr', Kungs Jesus, sawu garru
— Za fakta Deewa bals. — Lai fanemmam ar preeku	atfahit, ka no firds eeksch tewim tijzegt warru. 6.
To dahrgu dahwanu, to fwehtu waldineeku.	

Brihw drifkeht. No Widsemnes General-gubernementes pusses: Dr. C. B. Napierofky.